

Столична юстиція консультує: Чи може бути застосовано кримінальну відповідальність за заборгованість по аліментах?

Якщо боржник не бажає виплачувати кошти на утримання дитини, стягувач може звернутись до службової особи органу, уповноваженого на початок досудового розслідування із відповідною заявою про притягнення боржника до кримінальної відповідальності за ознаками передбаченими статтею 164 Кримінального кодексу України, тобто за злісне ухилення від сплати встановлених рішенням суду коштів на утримання дітей (аліментів).

Так, кримінальна відповідальність передбачена за злісне ухилення від сплати аліментів, а також злісне ухилення батьків від утримання неповнолітніх або непрацездатних дітей, що перебувають на їх утриманні.

Злісними неплатниками аліментів визначаються боржники, які вчиняють будь-які дії, спрямовані на невиконання рішення суду, які призвели до виникнення заборгованості із сплати аліментів сукупно за три місяці. Це, наприклад, приховування доходів, зміна місця проживання чи місця роботи без повідомлення державного виконавця, приватного виконавця тощо.

Може бути застосоване одне із таких покарань:

- громадські роботи на строк від 80 до 120 годин;
- арешт на строк до трьох місяців;
- обмеження волі на строк до двох років.

В ЗМІ часто говорять про нові обмеження для неплатників аліментів, що це і коли вони застосовуються? За умови заборгованості більше 6 місяців (сукупно), закон встановлює можливість накладення нових обмежень на неплатників аліментів щодо:

- виїзду за межі України;
- керування транспортними засобами*;
- користування зброєю;
- полювання;
- участі у прийнятті рішення про виїзд дитини за кордон.

Такі обмеження носять тимчасовий характер – до погашення боржником заборгованості в повному обсязі.

*тимчасове обмеження у праві керувати транспортним засобом не застосовується у разі:

- якщо воно позбавляє боржника основного законного джерела засобів для існування;
- інвалідності боржника, перебування на утриманні боржника особи з інвалідністю I, II групи, або дитини з інвалідністю;
- проходження боржником військової служби у випадках, встановлених законом;
- розстрочення або відстрочення сплати заборгованості за аліментами у порядку, встановленому законом.